Περίληψη της απόφασης της Επιτροπής

της 30ής Ιανουαρίου 2020

σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο

(Υπόθεση AT.40433 — Κινηματογραφικά εμπορεύματα)

[κοινοποιηθείσα υπό C(2020) 359]

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2020/C 133/08)

Στις 30 Ιανουαρίου 2020, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου [1]*, η Επιτροπή δημοσιεύει τα ονόματα των μερών και τα ουσιώδη στοιχεία της απόφασης, περιλαμβανομένων των κυρώσεων που επιβάλλονται, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων για την προστασία του επαγγελματικού απορρήτου.*

1. **ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

(1) Η απόφαση απευθύνεται στην Comcast Corporation και τις θυγατρικές της NBCUniversal LLC, NBCUniversal Media LLC, Universal Studios Licensing LLC, Universal Studios Limited, DreamWorks Animation UK Limited, DreamWorks Animation UK Limited, DreamWorks Animation LLC, DreamWorks Animation LLC, DreamWorks Animation Licensing LLC και Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limited (στο εξής: Universal), για παράβαση του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Συνθήκη) και του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (στο εξής: συμφωνία ΕΟΧ).

(2) Μεταξύ άλλων, η Universal παραχωρεί άδειες εκμετάλλευσης των σχετικών με ταινίες δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που κατέχει —συμπεριλαμβανομένων των γνωστών κινηματογραφικών σειρών της «the Minions» και «Jurassic World» — σε τρίτους για την παραγωγή και διανομή επώνυμων εμπορευμάτων. Μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2013 και της 25ης Σεπτεμβρίου 2019, η Universal συμμετείχε σε ενιαία και διαρκή παράβαση η οποία περιλάμβανε την εφαρμογή και την επιβολή, εντός του ΕΟΧ, σειράς πρακτικών που περιόριζαν τις ενεργητικές, παθητικές και διαδικτυακές πωλήσεις αδειοδοτημένων εμπορευμάτων μεταξύ εδαφικών περιοχών και ομάδων πελατών.

2. **ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ**

2.1. **Τα υπό εξέταση προϊόντα**

(3) Η απόφαση αφορά τις δραστηριότητες της Universal ως δικαιοπαρόχου των κινηματογραφικών περιουσιακών της στοιχείων. Η Universal παραχωρεί άδειες εκμετάλλευσης των ταινιών της σε άλλες επιχειρήσεις που παράγουν και διανέμουν διάφορα εμπορεύματα που συμπεριλαμβάνουν τα παραχωρούμενα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας από τις ταινίες της Universal. Η απόφαση αφορά προϊόντα ποικίλης φύσης, όπως ρούχα, παιχνίδια, δώρα και εξαρτήματα, τα οποία συχνά αναφέρονται ως αδειοδοτημένα εμπορεύματα. Τα αδειοδοτημένα εμπορεύματα της Universal συμβάλλουν στην προώθηση της ταινίας την οποία αφορά η διανοητική ιδιοκτησία.

(4) Η Universal παραχωρεί κατά κανόνα άδεια εκμετάλλευσης των ταινιών της απευθείας ή μέσω αντιπροσώπου. Ανεξάρτητα από το σύστημα που χρησιμοποιείται για τη χορήγηση των αδειών, οι συμφωνίες με τον δικαιοδόχο περιλαμβάνουν συνήθως και όρους που διέπουν τη διανομή των προϊόντων στα οποία θα χρησιμοποιηθεί το παραχωρούμενο δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας. Στα στοιχεία που υπάρχουν συστηματικά στις συμφωνίες παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης για εμπορεύματα της Universal περιλαμβάνονται τα εξής:

α) *Πεδίο εδαφικής εφαρμογής:* Η Universal γενικά χορηγεί άδειες στον ΕΟΧ σε μη αποκλειστική βάση για μία ή περισσότερες συγκεκριμένες χώρες, αν και στην πράξη υπάρχει γενικά περιορισμένη επικάλυψη μεταξύ των προϊόντων και των εδαφικών περιοχών στις συμφωνίες των δικαιοδόχων·

β) *Δίαυλοι διανομής των προϊόντων:* Οι μη αποκλειστικές συμφωνίες παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης για εμπορεύματα που συνάπτει η Universal περιλαμβάνουν κατά κανόνα κατάλογο των διαύλων διανομής μέσω των οποίων ο δικαιοδόχος μπορεί να διανέμει τα προϊόντα, οι οποίοι ενίοτε ορίζονται αυστηρά ώστε να περιορίζουν τη διανομή σε συγκεκριμένους πελάτες ή ομάδες πελατών· στην πράξη, στις συμφωνίες των δικαιοδόχων υπάρχει γενικά περιορισμένη αλληλεπικάλυψη μεταξύ των προϊόντων και των διαύλων διανομής·

([1]) ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 411/2004 (ΕΕ L 68 της 6.3.2004, σ. 1).

γ) *Χρηματική αποζημίωση που πρέπει να καταβληθεί από τον δικαιοδόχο:* Οι συμφωνίες παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης της Universal προβλέπουν ότι οι δικαιοδόχοι καταβάλλουν στη Universal ένα ορισμένο ποσό ως αντάλλαγμα για τη χορήγηση της άδειας εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

(5) Οι εν λόγω συμφωνίες παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης εμπορευμάτων και, γενικότερα, οι σχέσεις που αναπτύσσονται με βάση τις εν λόγω συμφωνίες, βρίσκονται στο επίκεντρο της απόφασης.

2.2. **Διαδικασία**

(6) Τον Σεπτέμβριο του 2016, η Επιτροπή απέστειλε αίτηση παροχής πληροφοριών στη Universal.

(7) Με απόφαση της 14ης Ιουνίου 2017, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία κατά της Comcast Corporation και των θυγατρικών της, συμπεριλαμβανομένης της NBCUniversal Media LLC. Σκοπός της κίνησης της διαδικασίας ήταν να διερευνηθεί κατά πόσον η Universal είχε συνάψει συμφωνίες και/ή εφάρμοζε πρακτικές που εμποδίζουν ή περιορίζουν την πώληση αδειοδοτημένων εμπορευμάτων στον ΕΟΧ. Στις 29 Νοεμβρίου 2019, η Επιτροπή εξέδωσε νέα απόφαση για την κίνηση διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 773/2004 κατά οκτώ άλλων θυγατρικών της Comcast Corporation.

(8) Στις 25 Σεπτεμβρίου 2018, η Επιτροπή διενήργησε αιφνιδιαστικούς ελέγχους στα γραφεία της NBCUniversal Media LLC στο Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο.

(9) Στις 13 Νοεμβρίου 2019, η Universal υπέβαλε επίσημο αίτημα συνεργασίας ενόψει της έκδοσης απόφασης δυνάμει του άρθρου 7 και του άρθρου 23 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου (στο εξής: αίτημα διευθέτησης διαφορών).

(10) Στις 29 Νοεμβρίου 2019, η Επιτροπή εξέδωσε κοινοποίηση αιτιάσεων την οποία απηύθυνε στη Universal. Στις 16 Δεκεμβρίου 2019, η Universal υπέβαλε την απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων.

(11) Η συμβουλευτική επιτροπή συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων εξέδωσε θετική γνώμη στις 23 Ιανουαρίου 2020.

(12) Ο σύμβουλος ακροάσεων εξέδωσε την τελική του έκθεση επί της υπόθεσης στις 24 Ιανουαρίου 2020.

(13) Η Επιτροπή εξέδωσε την παρούσα απόφαση στις 30 Ιανουαρίου 2020.

2.3. **Περίληψη της παράβασης**

(14) Μια σειρά πρακτικών που περιορίζουν τις ενεργητικές και παθητικές πωλήσεις αδειοδοτημένων εμπορευμάτων μεταξύ εδαφικών περιοχών και ομάδων πελατών τέθηκαν σε εφαρμογή σε όλο το φάσμα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Universal στον εμπορευματικό τομέα. Οι πρακτικές αυτές αφορούσαν τις διαδικτυακές και μη διαδικτυακές πωλήσεις αδειοδοτημένων εμπορευμάτων σε ολόκληρο τον ΕΟΧ. Η απόφαση καλύπτει τους ακόλουθους βασικούς τύπους περιορισμών:

α) *Άμεσα μέτρα που περιορίζουν τις πωλήσεις από δικαιοδόχους,* όπως i) απαγόρευση παθητικών πωλήσεων εκτός περιοχής· ii) απαγόρευση ενεργητικών πωλήσεων εκτός περιοχής· iii) απαγόρευση διαδικτυακών πωλήσεων· iv) υποχρέωση κοινοποίησης στη Universal των εκτός περιοχής πωλήσεων· v) χρήση γλωσσικών προδιαγραφών για τον περιορισμό των πωλήσεων εκτός περιοχής· vi) απαγόρευση πωλήσεων εκτός των παραχωρηθεισών ομάδων πελατών· vii) υποχρεώσεις πληρωμής στη Universal των εσόδων που προέρχονται από πωλήσεις πέραν των παραχωρηθεισών εδαφικών περιοχών και ομάδων πελατών.

β) *Έμμεσα μέτρα που περιορίζουν τις πωλήσεις από δικαιοδόχους*: σε ορισμένες περιπτώσεις εφαρμόστηκε επίσης σειρά μέτρων ως έμμεσος τρόπος ενθάρρυνσης της συμμόρφωσης με τους περιορισμούς στις πωλήσεις πέραν των παραχωρηθεισών εδαφικών περιοχών και ομάδων πελατών. Στα εν λόγω μέτρα περιλαμβανόταν η διεξαγωγή ελέγχων και η μη ανανέωση των συμβάσεων.

γ) *Υποχρέωση μετακύλισης των περιορισμών στις πωλήσεις,* προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τρίτοι που πωλούν αδειοδοτημένα εμπορεύματα της Universal θα συμμορφώνονται επίσης με τους εδαφικούς και πελατειακούς περιορισμούς.

(15) Μέσω αυτού του συνόλου πρακτικών, η Universal περιόριζε την ικανότητα των δικαιοδόχων να πωλούν αδειοδοτημένα εμπορεύματα μεταξύ εδαφικών περιοχών και ομάδων πελατών. Αυτή η ενιαία και διαρκής παράβαση ενδέχεται να οδήγησε σε μείωση των επιλογών για τους καταναλωτές και σε αύξηση των τιμών που προκύπτουν από το χαμηλότερο επίπεδο ανταγωνισμού. Αυτή η συμπεριφορά, εκ φύσεως, συνιστά εξ αντικειμένου περιορισμό του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

(16) Στην απόφαση διαπιστώνεται επίσης ότι η συμπεριφορά δεν πληροί τις προϋποθέσεις απαλλαγής που προβλέπονται στο άρθρο 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης και στο άρθρο 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας ΕΟΧ.

2.4. **Αποδέκτες και διάρκεια**

(17) Η απόφαση απευθύνεται στις εταιρείες Comcast Corporation, NBCUniversal LLC και NBCUniversal Media LLC, ως μητρικές εταιρείες, καθώς και σε ορισμένες από τις θυγατρικές τους που δραστηριοποιούνται στον τομέα των αδειοδοτημένων εμπορευμάτων στον ΕΟΧ: Universal Studios Licensing LLC, Universal Studios Limited, DreamWorks Animation UK Limited, DreamWorks Animation Publishing LLC, DreamWorks Animation LLC, DreamWorks Animation Licensing LLC και Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limited.

(18) Η διάρκεια της παράβασης εκτείνεται από την 1η Ιανουαρίου 2013 έως τις 25 Σεπτεμβρίου 2019, ημερομηνία κατά την οποία η Universal απέστειλε επιστολές με τις οποίες ενημέρωνε όλους τους δικαιοδόχους της ότι οι εν λόγω περιορισμοί των πωλήσεων που προβλέπονταν στις συμφωνίες της έπαυσαν να ισχύουν στον ΕΟΧ.

2.5. **Διορθωτικά μέτρα και πρόστιμα**

(19) Με την απόφαση διαπιστώνεται ότι η Universal έθεσε τέλος στην παράβαση στις 25 Σεπτεμβρίου 2019 και ζητείται από τη Universal να απέχει από οποιαδήποτε συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική που θα μπορούσε να έχει τον ίδιο ή παρεμφερή στόχο ή αποτέλεσμα. Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι η παράβαση διεπράχθη εκ προθέσεως ή τουλάχιστον εξ αμελείας και ότι πρέπει να επιβληθεί πρόστιμο.

2.5.1. *Βασικό ποσό του προστίμου*

(20) Για τον υπολογισμό του προστίμου, η απόφαση χρησιμοποιεί το ποσό των δικαιωμάτων που εισέπραξε η Universal κατά τη διάρκεια του τελευταίου πλήρους έτους της παράβασης (2018). Η αξία των πωλήσεων βασίζεται στα δικαιώματα που εισέπραξε η Universal από τους δικαιοδόχους της για τις πωλήσεις αδειοδοτημένων εμπορευμάτων εντός του ΕΟΧ. Τα εν λόγω δικαιώματα εκμετάλλευσης αντιπροσωπεύουν τα έσοδα της Universal από τις εμπορικές της δραστηριότητες στον τομέα των αδειοδοτημένων εμπορευμάτων και καταβάλλονται στη Universal ως αντάλλαγμα για τη χρήση των παραχωρούμενων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

(21) Οι περιορισμοί στις πωλήσεις πέραν των παραχωρηθεισών εδαφικών περιοχών και ομάδων πελατών περιορίζουν εκ φύσεως τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Ωστόσο, οι κάθετοι περιορισμοί είναι γενικώς λιγότερο επιζήμιοι σε σύγκριση με τους οριζόντιους περιορισμούς. Ο «συντελεστής βαρύτητας» καθορίζεται σε 8 % της αξίας των πωλήσεων της Universal.

2.5.2. *Επιβαρυντικές/ελαφρυντικές περιστάσεις*

(22) Στην παρούσα υπόθεση δεν συντρέχει καμία επιβαρυντική ή ελαφρυντική περίσταση.

2.5.3. *Αποτροπή*

(23) Η Επιτροπή δεν εφαρμόζει αποτρεπτικό πολλαπλασιαστή διότι δεν συντρέχει λόγος στην παρούσα υπόθεση.

2.5.4. *Εφαρμογή του ορίου του 10 % επί του κύκλου εργασιών*

(24) Το υπολογισθέν πρόστιμο δεν υπερβαίνει το 10 % του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών της Comcast Corporation.

2.5.5. *Μείωση του προστίμου λόγω συνεργασίας*

(25) Σε αντάλλαγμα για τη συνεργασία της Universal, η απόφαση προβλέπει μείωση του προστίμου κατά 30 % σύμφωνα με το σημείο 37 των κατευθυντήριων γραμμών για τον υπολογισμό των προστίμων. Αφότου άρχισε την επίσημη συνεργασία, η Universal συνεργάστηκε με την Επιτροπή, πέραν της νομικής της υποχρέωσης να το πράξει, αναγνωρίζοντας την παράβαση, καθώς και παρέχοντας πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία στην Επιτροπή, ενισχύοντας έτσι σε ορισμένο βαθμό την ικανότητα της Επιτροπής να αποδείξει την παράβαση και παραιτούμενη από ορισμένα διαδικαστικά δικαιώματα, γεγονός που συνέβαλε στην αύξηση της διοικητικής αποτελεσματικότητας.

3. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(26) Η Universal παρέβη το άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης και το άρθρο 53 της συμφωνίας ΕΟΧ συμμετέχοντας σε ενιαία και διαρκή παράβαση όσον αφορά τα αδειοδοτημένα εμπορεύματα. Η παράβαση κάλυπτε το σύνολο του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και συνίστατο στην εφαρμογή και επιβολή σειράς συμφωνιών και πρακτικών που αποσκοπούσαν στον περιορισμό τόσο των διαδικτυακών όσο και των μη διαδικτυακών πωλήσεων αδειοδοτημένων εμπορευμάτων μεταξύ εδαφικών περιοχών και ομάδων πελατών.

(27) Το τελικό ποσό του προστίμου που πρέπει να επιβληθεί στη Universal, σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003, θα πρέπει να είναι 14 327 000 EUR.

(28) Οι εταιρείες Comcast Corporation, NBCUniversal LLC, NBCUniversal Media LLC και Universal Studios Licensing LLC θα πρέπει να θεωρηθούν υπεύθυνες για το συνολικό ποσό του εν λόγω προστίμου, ενώ η Universal Studios Limited θα πρέπει να θεωρηθεί υπεύθυνη μόνο για την περίοδο που αρχίζει την 6η Ιουνίου 2014, δηλαδή την ημερομηνία σύστασής της, οι δε εταιρείες DreamWorks Animation UK Limited, DreamWorks Animation Publishing LLC, DreamWorks Animation LLC και DreamWorks Animation Licensing LLC για την περίοδο που αρχίζει την 22α Αυγούστου 2016, δηλαδή την ημερομηνία εξαγοράς τους από την Comcast Corporation, και η Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limited για την περίοδο που αρχίζει την 21η Οκτωβρίου 2016, δηλαδή την ημερομηνία σύστασής της.